

Θεμελιώδη Οικονομικά σε Πλαίσιο

Τα *Θεμελιώδη Οικονομικά σε Πλαίσιο* έχουν σχεδιαστεί ειδικά για να καλύψουν τις απαιτήσεις ενός εισαγωγικού μαθήματος οικονομικής διάρκειας ενός εξαμήνου, το οποίο προσφέρει τις βασικές γνώσεις μικροοικονομικής και μακροοικονομικής. Το βιβλίο αντιμετωπίζει τις τρέχουσες οικονομικές προκλήσεις, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα ανισότητας, παγκοσμιοποίησης, μη αμειβόμενης εργασίας, τεχνολογίας, χρηματιστικοποίησης και περιβάλλοντος, καθιστώντας το έτσι μια πραγματική εισαγωγή στην οικονομική του 21ου αιώνα.

Πτυχές της ιστορίας, των θεσμών, του φύλου, της ηθικής και της οικολογίας περιλαμβάνονται σε όλο το βιβλίο, ενώ η οικονομική ανάλυση εξετάζεται σε ευρύτερα θέματα ανθρώπινης ευημερίας και κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Τα θέματα που μελετώνται στα πλαίσια έχουν αντληθεί από τον πραγματικό κόσμο, με εύστοχα παραδείγματα που αναδεικνύουν τον ευανάγνωστο και ενδιαφέροντα τρόπο γραφή αυτής της έμπειρης συγγραφικής ομάδας.

Στα βασικά χαρακτηριστικά του βιβλίου περιλαμβάνονται:

- μια περιεκτική προσέγγιση στην οικονομική, όπου η οικονομία αναλύεται στο κοινωνικό και περιβαλλοντικό της πλαίσιο
- ένα καινοτόμο κεφάλαιο που εξετάζει δεδομένα σχετικά με διάφορους οικονομικούς δείκτες
- εστίαση σε στόχους ανθρώπινης ευημερίας, σταθερότητας και βιωσιμότητας και συμπερίληψη της σφαίρας του κοινωνικού πυρήνα και του δημοσίου τομέα, αντί να επικεντρώνεται αποκλειστικά σε δραστηριότητες της αγοράς
- πληθώρα διαδικτυακού υλικού, όπως διαφάνειες, τεστ και απαντήσεις σε ασκήσεις του βιβλίου

Το ανά χείρας βιβλίο αποτελεί ιδανική πηγή για εισαγωγικά μαθήματα οικονομικής ενός εξαμήνου.

Η **Neva Goodwin** είναι διακεκριμένη συνεργάτης στο Economics in Context Initiative στο Global Development Policy Center στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, ΗΠΑ.

Ο **Jonathan M. Harris** είναι Ανώτερος Ερευνητικός Συνεργάτης στο Ινστιτούτο Παγκόσμιας Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στο Πανεπιστήμιο Tufts, ΗΠΑ.

Ο **Pratistha Joshi Rajkarnikar** είναι Αναπληρωτής Διευθυντής στο Economics in Context Initiative στο Global Development Policy Center στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, ΗΠΑ.

Ο **Brian Roach** είναι Διευθυντής του Προγράμματος Θεωρίας και Εκπαίδευσης στο Ινστιτούτο Παγκόσμιας Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Tufts και λέκτορας στα Πανεπιστήμια Tufts και Brandeis, ΗΠΑ.

Ο **Tim B. Thornton** είναι Ανώτερος Ερευνητής στο Economics in Context Initiative στο Boston University Global Development Policy Center, ΗΠΑ, και Διευθυντής της Σχολής Πολιτικής Οικονομίας, Αυστραλία.

Πρόλογος

Για τους φοιτητές που παρακολουθούν ένα εισαγωγικό μάθημα οικονομικών ενός εξαμήνου, τα *Θεμελιώδη Οικονομικά σε Πλαίσιο* καθορίζουν τις βασικές έννοιες των οικονομικών με τρόπο διεξοδικό, ενημερωμένο και εξαιρετικά ευανάγνωστο. Είτε οι φοιτητές παρακολουθούν αυτό το μάθημα απλώς για να κατανοήσουν πώς μπορεί να τους φανεί χρήσιμη η οικονομική είτε προχωρήσουν σε περαιτέρω σπουδές οικονομικής ή στις επιχειρήσεις, αυτό το βιβλίο θα τους εξοπλίσει με τα εργαλεία και την κριτική ικανότητα που χρειάζονται για να πετύχουν. Εισάγει τους φοιτητές τόσο στα τυπικά θέματα που διδάσκονται στα περισσότερα εισαγωγικά τμήματα όσο και σε ένα ευρύτερο σύνολο θεμάτων για την εμβάθυνση της κατανόησης της οικονομικής πραγματικότητας του εικοστού πρώτου αιώνα.

Η οικονομική δεν είναι μια έννοια αφηρημένη, αλλά συνδέεται στενά με τον πραγματικό κόσμο. Το βιβλίο *Θεμελιώδη Οικονομικά σε Πλαίσιο* αντιμετωπίζει αυτή την πρόκληση εξετάζοντας τη θεωρία στην πράξη. Οι συγγραφείς πιστεύουν ότι οι φοιτητές θα επιτύχουν μια βαθύτερη κατανόηση της οικονομικής θεωρίας εάν μπορούν να τη συσχετίσουν με σύγχρονα ζητήματα ενδιαφέροντος και σημασίας.

Σκοπός του εγχειριδίου είναι να ενθαρρύνει την κριτική σκέψη και την περαιτέρω μελέτη σχετικά με θέματα οικονομικής. Ενώ παρουσιάζει τις εφαρμογές της οικονομικής θεωρίας, παρέχει επίσης μια ποικιλία απόψεων. Σε όλο το βιβλίο θα βρείτε θέματα που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καθημερινή ζωή, καθώς και στην κατανόηση της οικονομίας. Η συζήτηση που εκτυλίσσεται αφορά την καθιερωμένη νεοκλασική θεωρία της αγοράς και συναφή θέματα, καθώς και ευρύτερα θέματα κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευημερίας και βιωσιμότητας, με ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα ανισότητας, παγκοσμιοποίησης, μη αμειβόμενης εργασίας, τεχνολογίας και περιβάλλοντος, καθώς και χρηματιστικοποίησης της οικονομίας. Αυτά τα στοιχεία ενσωματώνονται σε συζητήσεις ιστορικών, θεσμικών, πολιτικών και κοινωνικών παραγόντων που επηρεάζουν και επηρεάζονται από την οικονομία.

Το υλικό της μικροοικονομικής και μακροοικονομικής στο βιβλίο αυτό συνοψίζει και απλοποιεί υλικό από το κείμενο δύο εξαμήνων του έργου *Principles of Economics in Context* (2η έκδοση) και τα κείμενα ενός εξαμήνου *Macroeconomics in Context* (3η έκδοση) και *Microeconomics in Context* (4η έκδοση), που επίσης κυκλοφόρησαν από τις Εκδόσεις Routledge.

Στις σελίδες 23-25 θα βρείτε διάφορα προσχέδια μαθημάτων που βασίζονται σε διαφορετικά σημεία έμφασης (όπως οικολογική, παγκόσμια και ανθρώπινη ανάπτυξη). Ελπίζουμε ότι αυτό θα βοηθήσει στον σχεδιασμό του μαθήματος που θα ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες των εκπαιδευτικών και των φοιτητών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ

Μερικά από τα καινοτόμα χαρακτηριστικά αυτού του κειμένου είναι εμφανή ακόμη και στον πίνακα περιεχομένων, στα παραδείγματα μαθημάτων που περιγράφονται στις σελίδες 23-25 και στις παρουσιάσεις δεδομένων στο Κεφάλαιο 0. Αν και αυτό το εγχειρίδιο υιοθετεί μια ευρύτερη και πιο συναφή προσέγγιση απέναντι στις οικονομικές δραστηριότητες, τις εντάσσει σε μια οικεία συνολική οργανωτική στρατηγική.

- Το **Μέρος I, «Οικονομική ανάλυση σε πλαίσιο»**, παρουσιάζει τις θεματικές ενότητες του βιβλίου και τους σημαντικότερους δρώντες της οικονομίας. Ξεκινά με το καινοτόμο «Κεφάλαιο 0», το οποίο παρέχει βασικές πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία σχετικά με ορισμένους βασικούς οικονομικούς, οικολογικούς και κοινωνικοοικονομικούς δείκτες. Στους φοιτητές παρουσιάζεται μια σειρά οικονομικών ερωτημάτων και στόχων, τα βασικά εμπειρικά και θεωρητικά εργαλεία και οι βασικές δραστηριότητες και θεσμοί μιας σύγχρονης οικονομίας.

- Το **Μέρος II, «Μικροοικονομική ανάλυση: Κατανάλωση, παραγωγή και αγορές»**, εισάγει τη βασική ανάλυση προσφοράς και ζήτησης, μαζί με κεφάλαια για τη συμπεριφορά των καταναλωτών, τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων, τις δομές της αγοράς και την αγορά εργασίας. Το μεγαλύτερο μέρος αυτού του υλικού θα φαίνεται πολύ οικείο στους καθηγητές οικονομικών, αν και αυτό το κείμενο εστιάζει περισσότερο στους πραγματικούς θεσμούς της αγοράς. Το κεφάλαιο σχετικά με τη συμπεριφορά των καταναλωτών βασίζεται στις τελευταίες μελέτες συμπεριφορικής οικονομικής και περιλαμβάνει το θέμα του καταναλωτισμού. Το κεφάλαιο για τις δομές της αγοράς περιγράφει το εξιδανικευμένο υπόδειγμα του τέλει ανταγωνισμού, μαζί με τα υποδείγματα ισχύος στην αγορά, και το κεφάλαιο για την εργασία συζητά τη μεταβαλλόμενη φύση της εργασίας και τις σύγχρονες προκλήσεις της αγοράς εργασίας.
- Το **Μέρος III, «Μακροοικονομική θεωρία και πολιτική»**, εισάγει βασικούς μακροοικονομικούς ορισμούς και λογιστικές μεθόδους και διερευνά το ζήτημα των μακροοικονομικών διακυμάνσεων. Αυτό το μέρος ξεκινά με ένα κεφάλαιο για τα λογιστικά συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των παραδοσιακών μέτρων (μεγέθυνση, πληθωρισμός και ανεργία), καθώς και νέα λογιστικά μέτρα που λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές συνεισφορές του φυσικού περιβάλλοντος, την απλήρωτη οικιακή εργασία και άλλους παράγοντες που προηγουμένως δεν μετρούνταν. Ακολουθούν κεφάλαια που παρουσιάζουν κείνσιανές και κλασικές θεωρίες για τον προσδιορισμό της συναθροιστικής ζήτησης και τις επιδράσεις των δημοσιονομικών και νομισματικών πολιτικών. Η συγκεκριμένη ενότητα επίσης αναπτύσσει ένα δυναμικό υπόδειγμα συναθροιστικής προσφοράς/ζήτησης που εξετάζει τη ζήτηση προϊόντος και τον πληθωρισμό, με τον πληθωρισμό –και όχι το επίπεδο τιμών– να βρίσκεται στον κατακόρυφο άξονα, καθώς και εκτεταμένα παραδείγματα εφαρμογών από τον πραγματικό κόσμο.
- Το **Μέρος IV, «Η παγκόσμια οικονομία, ανάπτυξη και βιωσιμότητα»**, εξετάζει τα σύγχρονα ζητήματα της χρηματοπιστωτικής αστάθειας, της ανισότητας, του εμπορίου, της παγκοσμιοποίησης, της οικονομικής ανάπτυξης και του περιβάλλοντος. Ενώ το πρώτο κεφάλαιο αυτού του μέρους παρουσιάζεται σε μεγάλο βαθμό από την πλευρά των ΗΠΑ, τα υπόλοιπα τρία κεφάλαια διερευνούν τα τρέχοντα ζητήματα της παγκοσμιοποίησης και του εμπορίου, της φτώχειας και της ανισότητας, της οικονομικής μεγέθυνσης, της ανθρώπινης ανάπτυξης και των παγκόσμιων περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Προκειμένου να επικεντρωθούμε σε συζητήσεις με βάση το πλαίσιο, έχουμε προσθέσει στα διάφορα κεφάλαια επίσημες οδηγίες σε τεχνικές αλγεβρικής δημιουργίας υποδειγμάτων σε προαιρετικά *διαδικτυακά παραρτήματα*, τα οποία είναι προσβάσιμα στο www.bu.edu/eci/education-materials/textbooks/essentials-of-economics-in-context/. Τα θέματα που ανήκουν στο ίδιο πλαίσιο περιλαμβάνουν μια εξέχουσα εξέταση της νέας σκέψης που επικρατεί γύρω από τη συμπεριφορική οικονομική, μια ανάλυση της χρηματοπιστωτικής αστάθειας και της φύσκας της αγοράς, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, αλλά και πολιτικές απαντήσεις στα προβλήματα της ανεργίας, της ανισότητας και της περιβαλλοντικής καταστροφής.

ΣΕ ΤΙ ΔΙΑΦΕΡΕΙ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΠΟ ΤΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ;

Το παρόν εγχειρίδιο εξετάζει τα θέματα που περιλαμβάνονται στα περισσότερα οικονομικά κείμενα, αλλά τα αντιμετωπίζει από μια ευρύτερη και πιο ολιστική προσέγγιση. Η ακόλουθη σύνοψη ανά κεφάλαιο δείχνει πώς αυτό το βιβλίο καταφέρνει τόσο να είναι «αρκετά παρόμοιο» με τα καθιερωμένα εγχειρίδια ώστε να ταιριάζει σε ένα τυπικό πρόγραμμα σπουδών, όσο και «αρκετά διαφορετικό» για να ανταποκρίνεται σε κοινά εκφρασμένες ανάγκες και δυσαρέσκεις.

Το **Κεφάλαιο 0, «Οικονομική και ευημερία»**, παρουσιάζει διαγράμματα δεδομένων για 16 μεταβλητές, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων για τις Ηνωμένες Πολιτείες καθώς και διεθνείς συγκρίσεις, χρησιμοποιώντας ένα επιλεγμένο σύνολο χωρών. Ο σχετικός ιστότοπος www.bu.edu/eci/education-materials/textbooks/essentials-of-economics-in-context/ επιτρέπει στους χρήστες να βλέπουν τις ίδιες μεταβλητές που παρατίθενται κατά σειρά για όλες τις χώρες του κόσμου στις οποίες είναι διαθέσιμα τέτοια δεδο-

μένα. Αυτό το καινοτόμο κεφάλαιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με διάφορους τρόπους, μεταξύ άλλων ως εισαγωγή σε επόμενα θέματα, ως αναφορά για χρήση με άλλα κεφάλαια ή ως υλικό για χρήση κατά το σχεδιασμό ερευνητικών έργων.

Το **Κεφάλαιο 1, «Οικονομική δραστηριότητα σε πλαίσιο»**, ορίζει την οικονομική ως «τη μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι διαχειρίζονται τους πόρους τους για να καλύψουν τις ανάγκες τους και να ενισχύσουν την ευημερία τους», η οποία τοποθετεί αμέσως την οικονομική σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, με την κυρίαρχη έννοια της «ευημερίας» να περιλαμβάνει κοινωνικές, περιβαλλοντικές και άλλες διαστάσεις. Τα περισσότερα εγχειρίδια συζητούν τρεις βασικές δραστηριότητες – παραγωγή, διανομή και κατανάλωση –, εμείς όμως προσθέτουμε και τη δραστηριότητα της «διαχείρισης πόρων» για να επιστήσουμε την προσοχή στη σημασία της διατήρησης αποθεμάτων κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των αποθεμάτων φυσικού (περιβαλλοντικού) κεφαλαίου. Οι βασικές έννοιες της αφθονίας, της σπανιότητας, των αντισταθμισμάτων και των διαφόρων στοιχείων κόστους ευκαιρίας εισάγονται και απεικονίζονται με την ανάλυση της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων.

Το **Κεφάλαιο 2, «Θεμέλια της οικονομικής ανάλυσης»**, εισάγει τυποποιημένες έννοιες οικονομικής διαμόρφωσης υποδειγμάτων. Περιλαμβάνει μια ανασκόπηση των τεχνικών δημιουργίας γραφημάτων και τη χρήση εμπειρικών δεδομένων. Εκτός από το σύνθημα οικονομικό διάγραμμα «κυκλικής ροής», το κεφάλαιο αυτό παρουσιάζει ένα μοντέλο οικονομικής δραστηριότητας ως ενσωματωμένο σε κοινωνικά και φυσικά πλαίσια και συσχετίζει αυτή την προσέγγιση με ζητήματα οικονομικού ενδιαφέροντος. Η οικονομική δραστηριότητα περιγράφεται σε όρους τριών «σφαιρών»: επιχειρήσεις, δημόσιος σκοπός και «βασικές» ή οικιακές/κοινοτικές σφαίρες. Η τελευταία ενότητα παρουσιάζει τους ορισμούς και τις θεσμικές απαιτήσεις-κλειδί της αγοράς. Περιγράφουμε τη λειτουργία των συστημάτων της αγοράς εισάγοντας τις έννοιες της ισχύος στην αγορά, των εξωτερικότητων, του κόστους συναλλαγών, των πληροφοριών και των προσδοκιών, καθώς και της μέριμνας για τις ανθρώπινες ανάγκες και την ισότητα. Η έγκαιρη εισαγωγή αυτών των θεμάτων μας επιτρέπει να δείξουμε γιατί οι αγορές, αν και χρήσιμες, δεν επαρκούν από μόνες τους για την οργάνωση της οικονομικής ζωής στην υπηρεσία της ευημερίας.

Το **Κεφάλαιο 3, «Προσφορά και ζήτηση»**, παρουσιάζει τη βασική ανάλυση προσφοράς και ζήτησης, συμπεριλαμβανομένων συζητήσεων για τις κλίσεις των καμπυλών, τους παράγοντες που μετατοπίζουν τις καμπύλες, την ισορροπία και την προσαρμογή αγοράς, καθώς και τις λειτουργίες σηματοδότησης και επιμερισμού των τιμών. Το εν λόγω κεφάλαιο περιλαμβάνει επίσης συζητήσεις σχετικά με την ελαστικότητα των τιμών της ζήτησης και της προσφοράς και την εισοδηματική ελαστικότητα της ζήτησης. Η προσέγγισή μας με βάση το πλαίσιο, ωστόσο, οδηγεί σε ορισμένες μικρές αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης. Το υπόδειγμα παρουσιάζεται ρητά ως ένα πείραμα σκέψης – ένα αναλυτικό εργαλείο που δημιουργήθηκε από τον άνθρωπο και μπορεί να μας βοηθήσει να αποκτήσουμε διορατικότητα – και όχι ως ένα σύνολο «νόμων» σχετικά με τον «τρόπο που λειτουργεί ο κόσμος». Αντί να επικεντρώνεται αποκλειστικά στις επιπτώσεις της αποτελεσματικότητας των αγορών, η προσέγγιση πλαισίου απαιτεί να τεθούν επίσης ζητήματα συνέπειας της διανομής καθώς και ζητήματα ισχύος.

Το **Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων»**, ξεκινά με την παρουσίαση του παραδοσιακού θεωρητικού υποδείγματος χρησιμότητας της καταναλωτικής συμπεριφοράς και την επεξεργασία των θεμάτων ατομικής επιλογής, ορθολογισμού και συμφέροντος. Ενημερώνει και ενισχύει τις τυποποιημένες εκθέσεις, αντλώντας από μελέτες της ανθρώπινης οικονομικής συμπεριφοράς μελετητών όπως ο Herbert Simon και ο Daniel Kahneman, και εισάγει ζητήματα οργανωτικής δομής και συμπεριφοράς. Εμβαθύνουμε επίσης σε θέματα της «καταναλωτικής κοινωνίας», συμπεριλαμβανομένων των επιρροών των κοινωνικών και περιβαλλοντικών πλαισίων στη συμπεριφορά των καταναλωτών. Η τελευταία ενότητα παρουσιάζει συμπεράσματα πολιτικής από το υπόδειγμα πλαισίου της συμπεριφοράς καταναλωτή.

Στο **Κεφάλαιο 5, «Παραγωγή»**, εστιάζουμε στο κόστος παραγωγής. Παρουσιάζουμε το παραδοσιακό υπόδειγμα της διάρθρωσης κόστους μιας επιχείρησης, με έμφαση στο οριακό κόστος. Το κεφάλαιο περιλαμβάνει μια συζήτηση για τις σταθερές και μεταβλητές εισροές, τις φθίνουσες, σταθερές και αύξουσες αποδόσεις, το συνολικό και οριακό κόστος, και ορισμένα βραχυπρόθεσμα έναντι μακροπρόθεσμων ζητημάτων. Εντάξαμε αυτό το υπόδειγμα στο πλαίσιο με δύο σημαντικούς τρόπους. Πρώτον, το κεφάλαιο ενθαρρύνει τους φοιτητές να προβληματιστούν σχετικά με την ιδέα ότι λόγω των εξωτερικότητων, τα ιδιωτικά και κοινωνικά καθαρά οφέλη από την παραγωγή μπορεί να μην είναι ισοδύναμα. Δεύτερον, το κεφάλαιο προσφέρει παραδείγματα

περιπτώσεων όπου άλλοι οικονομικοί δρώντες (εκτός από τις επιχειρήσεις) λαμβάνουν αποφάσεις παραγωγής και παραδείγματα περιπτώσεων όπου απαιτούνται άλλες μέθοδοι λήψης αποφάσεων.

Το **Κεφάλαιο 6, «Δομή της αγοράς»**, συζητά τα θεωρητικά χαρακτηριστικά και τα αποτελέσματα μηδενικού οικονομικού κέρδους και αποδοτικότητας των τέλεια ανταγωνιστικών αγορών, μαζί με τα παραδοσιακά υποδείγματα μονοπωλίου, μονοπωλιακού ανταγωνισμού και ολιγοπωλίου. Αυτές οι διαφορετικές δομές της αγοράς παρουσιάζονται κατά μήκος ενός συνεχούς ανταγωνιστικότητας, με τον τέλειο ανταγωνισμό και το καθαρό μονοπώλιο ως τους «ιδανικούς τύπους» που αντιπροσωπεύουν τα αντίθετα άκρα. Έτσι, αντί απλώς να καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι τέλεια ανταγωνιστικές αγορές είναι πάντα αποτελεσματικές, εξισορροπούμε το τέλειο ανταγωνιστικό υπόδειγμα με μια συζήτηση για την αποτελεσματικότητα και την ισότητα, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων της εξάρτησης από το μονοπάτι και των εξωτερικοτήτων του δικτύου.

Το **Κεφάλαιο 7, «Αγορές εργασίας»**, περιλαμβάνει την παραδοσιακή άντληση της ζήτησης εργασίας που μεγιστοποιεί το κέρδος από μια τέλεια ενημερωμένη και τέλεια ανταγωνιστική επιχείρηση και τις καμπύλες προσφοράς ατομικής αμειβόμενης εργασίας με κλίση ανοδική και προς τα πίσω. Το κεφάλαιο αυτό προσφέρει επίσης πρόσθετους τρόπους κατανόησης του τρόπου καθορισμού των μισθών, συμπεριλαμβανομένων των θεωριών αντιστάθμισης των μισθολογικών διαφορικών, της ισχύος στην αγορά, των κινήτρων των εργαζομένων και των διακρίσεων στην αγορά εργασίας.

Το **Κεφάλαιο 8, «Μακροοικονομική, μέτρηση»**, παρουσιάζει μια εισαγωγή στη λογιστική του εθνικού εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των ορισμών και των μετρήσεων για τη μεγέθυνση του ΑΕΠ, την ανεργία και τον πληθωρισμό ως βασικές μακροοικονομικές μετρήσεις. Στη συνέχεια, το κεφάλαιο εξετάζει τους περιορισμούς του ΑΕΠ ως μέτρο της οικονομικής προόδου και σημειώνει πώς η παραγωγή και οι επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα «νοικοκυριά και τους θεσμούς» και στους κυβερνητικούς τομείς έχουν ιστορικά υποτιμηθεί στους εθνικούς λογαριασμούς. Το κεφάλαιο παρέχει μια εισαγωγή σε εναλλακτικά μέτρα οικονομικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένου του Δείκτη Αυθεντικής Προόδου, του Δείκτη Καλύτερης Ζωής, του Δείκτη Ανθρώπινης Ανάπτυξης και άλλων τρεχουσών προσεγγίσεων που εξετάζουν τη συμβολή της μη αμειβόμενης εργασίας, του φυσικού περιβάλλοντος και άλλων παραγόντων που επηρεάζουν την ευημερία μας.

Το **Κεφάλαιο 9, «Οικονομικές διακυμάνσεις και μακροοικονομική θεωρία»**, εισάγει την ανάλυση των επιχειρηματικών κύκλων, παρουσιάζει την κλασική θεωρία της ισορροπίας αποταμίευσης-επένδυσης μέσω της αγοράς δανειακών κεφαλαίων και αναπτύσσει την κενυσιανή ανάλυση συναθροιστικής ζήτησης. Η προσέγγιση πλαισίου που υιοθετήσαμε δίνει έμφαση στην πιθανότητα αστάθειας και ανεργίας αντί να επικεντρώνεται κυρίως στην προσαρμογή στην ισορροπία της πλήρους απασχόλησης. Αυτά τα ζητήματα τοποθετούνται σε ιστορικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των συζητήσεων για τη Μεγάλη Ύφεση και την κρίση της δεκαετίας του 1970, μαζί με πιο πρόσφατες εξελίξεις και προκλήσεις για τον εικοστό πρώτο αιώνα.

Το **Κεφάλαιο 10, «Δημοσιονομική πολιτική»**, εξισορροπεί την επίσημη ανάλυση της δημοσιονομικής πολιτικής με πραγματικά δεδομένα και παραδείγματα. Το κεφάλαιο πραγματεύεται τη φορολογία ειδικά στις Ηνωμένες Πολιτείες. Παρουσιάζει τη βασική κενυσιανή ανάλυση σχετικά με τις επιπτώσεις των μεταβολών των φόρων και των κρατικών δαπανών στο εισόδημα ισορροπίας. Το κείμενο συζητά επίσης τις κλασικές προοπτικές και τις προοπτικές από την πλευρά της προσφοράς και το ζήτημα του «παραγκωνισμού» και του «συνωστισμού». Η ενότητα για το χρέος και το έλλειμμα θα πρέπει να προσφέρει στους μαθητές μια βασική κατανόηση των ελλειμμάτων, του χρέους και του τρόπου με τον οποίο αυτά επηρεάζουν την οικονομία. Η διαφορά μεταξύ των αυτόματων σταθεροποιητών και της διακριτικής πολιτικής καθίσταται σαφής και συζητούνται οι πρόσφατες δημοσιονομικές πολιτικές.

Το **Κεφάλαιο 11, «Χρήμα και νομισματική πολιτική»**, παρουσιάζει τα βασικά στοιχεία του χρήματος και του τραπεζικού συστήματος. Οι φοιτητές εισάγονται στη διαδικασία δημιουργίας χρήματος από τις τράπεζες μέσω του συστήματος κλασματικών αποθεματικών. Συζητάμε τη δομή, τις λειτουργίες και τα εργαλεία νομισματικής πολιτικής που χρησιμοποιεί η Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ για τη δημιουργία χρήματος. Το κεφάλαιο προβάλλει επίσης τη νομισματική οικονομία στις Ηνωμένες Πολιτείες από το 2000, με ιδιαίτερη προσοχή στον ρόλο της νομισματικής πολιτικής κατά την χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2008 και στη φύση της νομισματικής αντίδρασης στην κρίση αυτή. Η τελευταία ενότητα πραγματεύεται κλασικές, κενυσιανές και μονεταριστικές θεωρίες αλλά και ζητήματα πολιτικής.

Το **Κεφάλαιο 12, «Συνολική προσφορά, συνολική ζήτηση και πληθωρισμός: Ένας συνδυασμός όλων»**, ασχολείται με το δύσκολο πρόβλημα του πώς να διδάξουμε τη σχέση μεταξύ παραγωγής και πληθωρισμού στους φοιτητές εισαγωγικών μαθημάτων με τρόπο απλό αλλά δικαιολογημένο. Το υπόδειγμα που παρουσιάζεται σε αυτό το κεφάλαιο διαθέτει πολλά χαρακτηριστικά που θα είναι γνωστά στους εκπαιδευτές. Αλλά σε αντίθεση με τα υποδείγματα AS/AD που τοποθετούν το επίπεδο τιμών στον κατακόρυφο άξονα, υπονοώντας μια στατική ισορροπία σε ένα καθορισμένο επίπεδο τιμών, αυτό το υπόδειγμα έχει το ποσοστό πληθωρισμού στον κατακόρυφο άξονα, γεγονός που το καθιστά πιο σχετικό για τη συζήτηση ιστορικών παραδειγμάτων καθώς και τρεχόντων γεγονότων.* Αντί να εστιάζουμε στη μακροπρόθεσμη παραγωγή προϊόντος ισορροπίας σε συνθήκες πλήρους απασχόλησης, δίνουμε έμφαση στον τρόπο με τον οποίο η μακροοικονομία προσαρμόζεται δυναμικά σε συχνά απρόβλεπτα οικονομικά γεγονότα. (Πιο κλασικά προσανατολισμένες προσεγγίσεις συζητούνται επίσης στο κεφάλαιο.)

Το **Κεφάλαιο 13, «Χρηματοπιστωτική αστάθεια και οικονομική ανισότητα»**, εφαρμόζει πολλές από τις ιδέες που εισήχθησαν σε προηγούμενα κεφάλαια προκειμένου να εξηγήσει μερικές από τις αιτίες και τις συνέπειες της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η οποία οδήγησε στη Μεγάλη Ύφεση, συμπεριλαμβανομένης της υπερβολικής εξάρτησης από τη χρηματοδότηση και την αυξανόμενη ανισότητα. Παρουσιάζει θεωρίες χρηματοπιστωτικής αστάθειας και συζητά τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την αποφυγή τέτοιων κρίσεων στο μέλλον. Το κεφάλαιο περιλαμβάνει επίσης ορισμούς και μετρήσεις της ανισότητας και συζητά τα υποκείμενα αίτια της ανισότητας στις Ηνωμένες Πολιτείες και κάποιες πιθανές πολιτικές απαντήσεις.

Το **Κεφάλαιο 14, «Παγκόσμια οικονομία και πολιτική»**, καλύπτει την ιστορία των οφελών εμπορίου που είναι σημαντική στη συζήτηση επίκαιρων ζητημάτων του παγκόσμιου εμπορίου. Συζητάμε επίσης κάποιες πιθανές αρνητικές επιπτώσεις του εμπορίου, καθώς μπορεί να επηρεάσουν τόσο τις ανεπτυγμένες όσο και τις αναπτυσσόμενες χώρες, και τις τοποθετούμε στο πλαίσιο του παγκοσμιοποιημένου κόσμου, καθώς διαφέρει από το ιστορικό παράδειγμα του εμπορίου μεταξύ Αγγλίας και Πορτογαλίας. Η εικόνα κυκλικής ροής του μακροοικονομικού μας υποδείγματος ολοκληρώνεται σε αυτό το κεφάλαιο με τη συμπίληψη του εξωτερικού τομέα. Αυτό το κεφάλαιο παρέχει επίσης μια λεπτομερή επεξεργασία των παραγόντων που επηρεάζουν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες παγκοσμίως.

Το **Κεφάλαιο 15, «Πώς μεγεθύνονται και αναπτύσσονται οι οικονομίες»**, παρουσιάζει βασικές έννοιες που σχετίζονται με την οικονομική μεγέθυνση, όπως τα υποδείγματα Rostow και Harrod-Domar, τα οποία τονίζουν τη σημασία των επενδύσεων στο μεταποιημένο κεφάλαιο. Το κεφάλαιο επικεντρώνεται επίσης σε ευρύτερες έννοιες της ανάπτυξης και παρέχει παραδείγματα για το πώς η επένδυση σε άλλους τύπους κεφαλαίου –για παράδειγμα, ανθρώπινο ή φυσικό κεφάλαιο– μπορεί να είναι εξίσου, αν όχι περισσότερο, σημαντική. Οι συζητήσεις για τη θεωρία της εξάρτησης και τις στρατηγικές ανάπτυξης με προσανατολισμό τις εξαγωγές περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο. Η ποικιλομορφία των χωρών αποτελεί κεντρικό θέμα και παρουσιάζονται δεδομένα σχετικά με τα επίπεδα μεγέθυνσης, φτώχειας και ανισότητας μεταξύ των χωρών για να παρέχουν μια παγκόσμια προοπτική. Το κεφάλαιο υπογραμμίζει ότι η προσέγγιση «ένα μέγεθος για όλους» στην οικονομική ανάπτυξη που δίνει έμφαση στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις –όπως εκείνες που ενσωματώνονται στη Συναίνεση της Ουάσιγκτον– έχει παραγάγει απογοητευτικά αποτελέσματα και ότι απαιτούνται διαφορετικές προσεγγίσεις για την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης.

Το **Κεφάλαιο 16, «Οικονομικά του περιβάλλοντος»**, εξετάζει τις παγκόσμιες οικολογικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του πληθυσμού, της εξάντλησης των ανανεώσιμων και μη ανανεώσιμων πόρων και της ρύπανσης. Το κεφάλαιο δείχνει πώς η κατανόηση των εξωτερικότητας καθιστά την ανάλυση προσφοράς και ζήτησης πιο συναφή και θέτει το πρόβλημα της αποτίμησης των εξωτερικότητας. Το κεφάλαιο πραγματεύεται επίσης τη δραστηριότητα της διαχείρισης πόρων, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση των πόρων κοινής ιδιοκτησίας και των δημόσιων αγαθών. Ενώ καλύπτει τυποποιημένες θεωρίες όπως η περιβαλλοντική καμπύλη Kuznets, εγείρει σοβαρές προκλήσεις για την πεποίθηση ότι η οικονομική μεγέθυνση και οι αγορές μπορούν από μόνες τους να λύσουν τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα αυτού του αιώνα. Το κεφάλαιο παρουσιάζει ιδέες για εναλλακτικές προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένου του «πράσινου

κεϋνσιανισμού» και των στρατηγικών βιώσιμης απασχόλησης. Η τελευταία ενότητα παρουσιάζει την οικονομική ανάλυση σχετικά με την παγκόσμια κλιματική αλλαγή και συζητά τις πολιτικές απαντήσεις για την αντιμετώπιση της τρέχουσας κλιματικής κρίσης.

ΕΙΔΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Κάθε κεφάλαιο σε αυτό το κείμενο περιέχει πολλά χαρακτηριστικά που έχουν σχεδιαστεί για να ενισχύσουν τη μάθηση.

- Οι *Βασικοί όροι* επισημαίνονται με έντονη γραφή σε όλο το κείμενο και σημαντικές ιδέες και ορισμοί ξεχωρίζουν από το κυρίως κείμενο.
- Οι *Ερωτήσεις για συζήτηση* στο τέλος κάθε ενότητας ενθαρρύνουν την άμεση ανασκόπηση της ύλης και τη συσχετίζουν με την εμπειρία των φοιτητών. Η συχνή εμφάνιση αυτών των ερωτήσεων σε κάθε κεφάλαιο βοηθά τους φοιτητές να αναθεωρήσουν συγκεκριμένα και ευνόητα τμήματα της ύλης ενισχύοντας έτσι την κατανόησή τους. Οι ερωτήσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ασκήσεις στις οποίες συμμετέχει ολόκληρη η τάξη ή για συζήτηση σε μικρές ομάδες.
- Οι *Ερωτήσεις επανάληψης* στο τέλος του κεφαλαίου έχουν σχεδιαστεί για να ενθαρρύνουν τους φοιτητές να δημιουργήσουν τη δική τους περίληψη εννοιών. Χρησιμεύουν επίσης ως κατευθυντήριες γραμμές για την ιδιαίτερη σημασία διαφόρων σημείων.
- Οι *Ασκήσεις* στο τέλος του κεφαλαίου ενθαρρύνουν τους φοιτητές να εφαρμόσουν ό,τι έχουν μάθει, κατανοώντας έτσι καλύτερα τις έννοιες, τα υποδείγματα και τις τεχνικές διερεύνησης.
- Σε όλα τα κεφάλαια, τα Πλαίσια ζωντανεύουν την ύλη με παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο στα οποία εφαρμόζονται οι οικονομικές έννοιες και οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις.
- Προκειμένου τα κεφάλαια να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο στην πραγματικότητα και να είναι καλύτερα κατανοητά, κάποιο επίσημο και τεχνικό υλικό (κατάλληλο για συμπερίληψη σε ορισμένα αλλά όχι όλα τα σχέδια μαθημάτων) εξηγείται προσεκτικά και συνοπτικά σε διαδικτυακά παραρτήματα κεφαλαίων, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του βιβλίου: www.bu.edu/eci/education-materials/textbooks/essentials-of-economics-in-context/
- Στο γλωσσάριο στο τέλος του βιβλίου περιλαμβάνονται όλοι οι βασικοί όροι, οι ορισμοί τους και ο αριθμός των κεφαλαίων στα οποία χρησιμοποιείται και δίνεται πρώτη φορά ο ορισμός του καθενός.

ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΥΛΙΚΟ

Το βιβλίο περιλαμβάνει ένα *Εγχειρίδιο Πηγών Εκπαιδευτή* και μια *Τράπεζα Τεστ* που θα συνοδεύει τα *Θεμελιώδη Οικονομικά*. Για να έχετε πρόσβαση σε αυτά ηλεκτρονικά, στείλτε ένα αίτημα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο eci@bu.edu με πληροφορίες για να επαληθεύσετε την εκπαιδευτική σας ιδιότητα.

Για κάθε κεφάλαιο, το *Εγχειρίδιο Πηγών Εκπαιδευτή* περιλαμβάνει μια δήλωση στόχων μάθησης, μια λίστα βασικών όρων, ένα περίγραμμα διδασκαλίας και απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις επανάληψης και τις ασκήσεις στο τέλος του κεφαλαίου. Επιπλέον, η ενότητα «Σημειώσεις για Ερωτήσεις Συζήτησης» παρέχει όχι μόνο προτεινόμενες απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις, αλλά και ιδέες για το πώς οι ερωτήσεις θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην τάξη. Ενότητες με τίτλο «Διαδικτυακοί Πόροι» και «Επεκτάσεις» παρέχουν συμπληρωματικό υλικό και συνδέσμους προς άλλα αποσπάσματα του βιβλίου ή άλλο υλικό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εμπλουτισμό των παραδόσεων και της συζήτησης.

Η Τράπεζα Τεστ περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σωστού/λάθους για κάθε κεφάλαιο. Υποδεικνύεται η σωστή απάντηση για κάθε ερώτηση.

Οι διαφάνειες PowerPoint με σχήματα και πίνακες από το κείμενο και ένας *Οδηγός Σπουδών Φοιτητών* που παρέχει άφθονες ευκαιρίες στους φοιτητές ώστε να αναθεωρήσουν και να εξασκήσουν τις βασικές έννοιες εί-

ναι διαθέσιμες για δωρεάν λήψη στη διεύθυνση: www.bu.edu/eci/education-materials/textbooks/essentials-of-economics-in-context/

ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αυτό το βιβλίο έχει γραφτεί με στόχο να προσφέρει στους φοιτητές μια εισαγωγή σε βασικές έννοιες της μικροοικονομικής και της μακροοικονομικής. Αυτό το κείμενο βασίζεται στο εγχειρίδιο δύο εξαμήνων *Αρχές Οικονομικής*. Ωστόσο, σε αντίθεση με τα περισσότερα εγχειρίδια ενός εξαμήνου που απλώς αποκλείουν συγκεκριμένα κεφάλαια από την έκδοση δύο εξαμήνων, αυτό το κείμενο έχει σχεδιαστεί ειδικά για να καλύψει τις απαιτήσεις ενός μαθήματος ενός εξαμήνου.

Τα σχόλια που λάβαμε από εκπαιδευτές που χρησιμοποίησαν τα εγχειρίδιά μας ήταν ενθουσιώδη και μας έδωσαν ιδιαίτερη χαρά. Διαπιστώσαμε ότι αυτό το βιβλίο λειτουργεί σε μια ποικιλία μαθημάτων με διαφορετικές προσεγγίσεις και θα θέλαμε να μοιραστούμε μερικές από τις προτάσεις αυτών των εκπαιδευτών για την προσαρμογή του εν λόγω βιβλίου ώστε να ανταποκρίνεται στις δικές σας εκπαιδευτικές ανάγκες.

Στις σελίδες 23-25 θα βρείτε διάφορα σχέδια μαθημάτων που βασίζονται σε διαφορετικές εμφάσεις (όπως οικολογική, κοινωνική, παγκόσμια και ανθρώπινη ανάπτυξη). Ελπίζουμε ότι αυτό θα βοηθήσει στον σχεδιασμό του μαθήματος που θα ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες των εκπαιδευτών και των μαθητών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

- Όσον αφορά τις θεωρητικές βάσεις του υποδείγματός μας, η αρνητική κλίση της καμπύλης AD βασίζεται στην καμπύλη AD που αναπτύχθηκε από τον David Romer ["Keynesian Macroeconomics without the LM Curve," *Journal of Economic Perspectives* 14:2 (2000): 149–169] και υιοθετήθηκε από άλλους συγγραφείς εισαγωγικών εγχειριδίων, συμπεριλαμβανομένου του John B. Taylor (*Principles of Macroeconomics*, Houghton Mifflin, διάφορες εκδόσεις). Η καμπυλωτή AS βασίζεται στην έννοια μιας καμπύλης Phillips αυξημένης ως προς τις προσδοκίες, που μεταφράζεται σε πληθωρισμό και χώρο προϊόντων. Η ιδέα μιας δυναμικά εξελισσόμενης οικονομίας, αντί μιας οικονομίας που πάντα κατευθύνεται προς την πλήρη απασχόληση, είναι μια προσέγγιση που βασίζεται στη σκέψη του ίδιου του Keynes (και όχι στη νέα κευνσιανή σκέψη).

Ευχαριστίες

Το βιβλίο *Θεμελιώδη Οικονομικά σε Πλαίσιο* γράφτηκε υπό την αιγίδα της πρωτοβουλίας Economics in Context Initiative (ECI) στο Κέντρο Παγκόσμιας Αναπτυξιακής Πολιτικής του Πανεπιστημίου της Βοστώνης και του Ινστιτούτου Παγκόσμιας Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (GDAE) στο Πανεπιστήμιο Tufts. Όλοι οι συνεισφέροντες γραπτού υλικού πληρώθηκαν μέσω επιχορηγήσεων που συγκέντρωσε το Ινστιτούτο Παγκόσμιας Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Αυτό το κείμενο βρίσκεται εδώ και πολύ καιρό στα σκαριά και πολλοί άνθρωποι έχουν εμπλακεί στην πορεία. Πρώτον, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον Wassily Leontief, ο οποίος αρχικά μας παρότρυνε να γράψουμε ένα βιβλίο με θέμα τις οικονομικές αρχές για τους μαθητές στις μεταβατικές οικονομίες. Παρείχε έμπνευση και ενθάρρυνση κατά τη διάρκεια εκείνων των πρώτων χρόνων. Είμαστε επίσης εξαιρετικά ευγνώμονες στον Kelvin Lancaster, ο οποίος μας επέτρεψε να χρησιμοποιήσουμε το *Modern Economics: Principles and Policy* (ένα εγχειρίδιο που έγραψε αυτός και ο Ronald Dulany στη δεκαετία του 1970) ως σημείο εκκίνησης για το έργο μας.

Θα θέλαμε επίσης να εκφράσουμε την ειλικρινή ευγνωμοσύνη μας στην Julie Nelson, Ομότιμη Καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης (Βοστώνης), και στον Δρ Mariano Torras, Καθηγητή Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Adelphi, για τη συμβολή τους στα εγχειρίδια *Macroeconomics in Context* και *Microeconomics in Context*. Αυτό το εγχειρίδιο αντλεί υλικό από αυτά τα άλλα εγχειρίδια, όπου υπήρξαν συγγραφείς μας.

Ο Δρ James Devine του Πανεπιστημίου Loyola Marymount του Λος Άντζελες συνέβαλε στα κεφάλαια μακροοικονομικών υποδειγμάτων και ο Ben Beachy συνεισέφερε στο Κεφάλαιο 13 για την οικονομική κρίση.

Ευχαριστούμε έναν αριθμό εκπαιδευτών που ήταν εξαιρετικά γενναιόδωροι στο να μας προσφέρουν λεπτομερή σχόλια, συμπεριλαμβανομένων των Alison Butler, του Πανεπιστημίου Willamette· Gary Flomenhoft, Πανεπιστήμιο του Βερμόντ· Robin King, Πανεπιστήμιο Georgetown· Dennis Leyden, Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας Greenville· Valerie Luzadis, SUNY-ESF, Συρακούσες· Eric Nilsson, Κρατικό Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας San Bernardino· Chiara Piovani, Πανεπιστήμιο της Γιούτα· Rebecca Smith, Κρατικό Πανεπιστήμιο του Μισισιπή· Saranna Thornton, Κολλέγιο HampdenSydney· Marjolein van der Veen, Κοινοτικό Κολλέγιο Bellevue και Thomas White, Assumption College.

Ο David Garman, του Τμήματος Οικονομικών του Πανεπιστημίου Tufts, μας έδωσε την ευκαιρία να δοκιμάσουμε ένα πολύ πρώιμο προσχέδιο του μικροοικονομικού τμήματος του κειμένου. Άλλοι καθηγητές που βοήθησαν στο αναπτυξιακό στάδιο αυτού του κειμένου περιλαμβάνουν τους Steven Cohn (Knox College), την Julie Heath (Πανεπιστήμιο του Memphis) και τον Geoffrey Schneider (Πανεπιστήμιο Bucknell).

Θα θέλαμε επίσης να ευχαριστήσουμε τους Robert Scott Gassler (Vesalius College of the Vrije Universiteit Brussels), Julie Matthaëi (Wellesley College) και Adrian Mueller (CEPE Centre for Energy Policy and Economics), οι οποίοι, μεταξύ άλλων, προσέφεραν χρήσιμα σχόλια σε ένα πρώιμο προσχέδιο του κειμένου.

Αυτό το προσχέδιο αποτέλεσε επίσης τη βάση για εκδόσεις σχεδιασμένες για μεταβατικές οικονομίες, οι οποίες μεταφράστηκαν και δημοσιεύθηκαν στη Ρωσία (Ρωσικό Κρατικό Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Επιστημών, 2002) και στο Βιετνάμ (Εμπορικό Πανεπιστήμιο του Ανόι, 2002). Οι οικονομολόγοι που συνεισέφεραν ιδέες στα κείμενα των μεταβατικών οικονομιών περιλάμβαναν τους Oleg Ananyin (Ινστιτούτο Οικονομικών και Ανώτατη Σχολή Οικονομικών, Μόσχα), Pham Vu Luan και Hoang Van Kinh (Εμπορικό Πανεπιστήμιο του Ανόι), Peter Dorman (Evergreen College), Susan Feiner (Πανεπιστήμιο του Southern Maine), Drucilla Barker (Hollins College), Robert McIntyre (Smith College), Andrew Zimbalist (Smith College), Cheryl Lehman (Πανεπιστήμιο Hofstra), και Raymond Benton (Πανεπιστήμιο Loyola).

Μεταξύ των πολλών καθηγητών που παρείχαν πολύτιμα σχόλια για προηγούμενες εκδόσεις των τμημάτων μικροοικονομικής και μακροοικονομικής, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους Sandy Baum (Skidmore

College), Jose Juan Bautista (Xavier University of Louisiana), Gary Ferrier (University of Arkansas), Ronald L. Friesen (Bluffton College), Abu N. M. Wahid (Tennessee State University), Fred Curtis (Drew University), James Devine (Loyola Marymount University), Richard England (Πανεπιστήμιο του New Hampshire), Mehrene Larudee (Bates College), Akira Motomura (Stonehill College), Shyamala Raman (Saint Joseph College), Judith K. Robinson (Castleton State College), Marjolein van der Veen (Bellevue Community College), Timothy E. Burson (Queens University of Charlotte), Will Cummings (Grossmont College), Dennis Debrecht (Carroll College), Amy McCormick Diduch (Mary Baldwin College), Miren Ivankovic (Southern Wesleyan University), Eric P. Mitchell (Κολλέγιο γυναικών Randolph-Macon), Malcolm Robinson (Κολλέγιο Thomas More), June Roux (Κοινοτικό κολλέγιο Salem), Edward K. Zajicek (Κολλέγιο Kalamazoo), Steve Balkin (Πανεπιστήμιο Roosevelt), Ernest Diedrich (College of St. Benedict/St. John's University), Mark Maier (Glendale Community College), Ken Meter (Kennedy School of Government), Sigrid Stagl (University of Leeds), Myra Strober (Stanford University), David Ciscel (University of Memphis), Polly Cleveland (Columbia University), Judex Hyppolite (Indiana University), Bruce Logan (Lesley College), Valerie Luzadis (SUNY-ESF), Maeve Powlick (Skidmore College), Mark Wenzel (Wayne State University), Rachel Bouvier (University of Southern Maine) και Armagan Gezici (Keene State College).

Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνονται στους πολλούς φοιτητές που παρέιχαν ανατροφοδότηση σχετικά με προηγούμενες εκδόσεις, συμπεριλαμβανομένων των Brian Cotroneo και Marc McDunch του Boston College; οι φοιτητές του Castleton State College Kevin Boucher, April L. Cole, Shawn Corey, Lisa Dydo, Tim Florentine, Roger Gillies, Ashley Kennedy, Nicole LaDuc, Matt Lane, Noah Bartmess, Joseph O'Reilly, Kevin Perry, James Riehl, Jessica Schoof, Josh Teresco, Jennifer Trombey, Monica Tuckerman, Craig Wetzel και Liza Wimple. Ο φοιτητής του Colby College Eric Seidel· οι φοιτητές του Πανεπιστημίου Drew Sigourney Gibling, Erin Hoffman, Jennifer Marsico, Leo A. Mihalkovitz, Peter Nagy και Sofia Novozilova· η Catherine Hazzard, φοιτήτρια στο Saint Joseph College· ο φοιτητής του Stonehill College Anthony Budri· οι Sarah Barthelmes, Kathryn Cash, Aris Dinitraropoulos, Jen Hanley, Krista Leopold, Mary Pat Reed, E. Rose, Kaitlyn Skelley και Ryan Tewksbury από το Πανεπιστήμιο του New Hampshire· η Rebecca Clausen του Πανεπιστημίου του Όρεγκον και φοιτητές από την τάξη του Will Cummings στο Grossmont College.

Ουσιαστική υποστηρικτική εργασία για την έρευνα και την προετοιμασία χειρόγραφων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης δεδομένων για το Κεφάλαιο 0, παρασχέθηκε από τον Συντονιστή Έρευνας GDAE Mitchell Stallman, τον Max Schmulewitz και τη Hannah Mirviss. Η διοικητική υποστήριξη και η υποστήριξη προβολής στο Ινστιτούτο Παγκόσμιας Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος παρασχέθηκαν από την Angela Trowbridge, τη Monica Barros και την Erin Coutts. Ευχαριστούμε επίσης το προσωπικό των Εκδόσεων Routledge για τον ενθουσιασμό και τη σχολαστικότητα που επέδειξαν για να τυπωθεί αυτό το βιβλίο. Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους πολλούς μαθητές, τους οποίους είχαμε το προνόμιο να διδάξουμε όλα αυτά τα χρόνια - μας εμπνέετε συνεχώς και παρέχετε ελπίδα για ένα λαμπρό μέλλον.

Σύνοψη μαθημάτων για διδάσκοντες

Παρέχοντας τόσο τυποποιημένο όσο και καινοτόμο υλικό για εισαγωγικά οικονομικά, το Βασικές Αρχές Οικονομικής μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για μια ποικιλία προσεγγίσεων, ανάλογα με τα θέματα και τις προσεγγίσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Με στόχο να βοηθήσουμε στην αναγνώριση των εργασιών κεφαλαίων που έχουν μεγαλύτερο νόημα για μια συγκεκριμένη τάξη, συγκεντρώσαμε στη συνέχεια μερικές ιδέες συνοπτικών παρουσιάσεων μαθήματος, οι οποίες, οργανωμένες καθώς είναι σε όρους ευρέων επιλογών και συγκεκριμένης έμφασης, έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους εκπαιδευτές να επιλέξουν τα πλέον σχετικά με το θέμα κεφάλαια, όταν δεν υπάρχει αρκετός χρόνος για να καλύψουν τα πάντα σε αυτό το εγχειρίδιο.

Κατανοούμε ότι σε πολλά τμήματα, ένας πρωταρχικός στόχος του εισαγωγικού μαθήματος είναι να διδάξει με κάποια λεπτομέρεια «πώς σκέφτονται οι (νεοκλασικοί) οικονομολόγοι». Για τους εκπαιδευτές που επιλέγουν να επικεντρωθούν κυρίως στο νεοκλασικό περιεχόμενο, ο πιο παραδοσιακός συνδυασμός των επιλογών που περιγράφονται στη συνέχεια –τα Βασικά Κεφάλαια, σε συνδυασμό με ορισμένα ή όλα τα κεφάλαια που αναφέρονται στη Βασική Μικροοικονομική και τη Βασική Μακροοικονομική Επιλογή και τα κεφάλαια με έμφαση στη Νεοκλασική και στη Διαμόρφωση Μακροοικονομικών Υποδειγμάτων– θα σας προσφέρει αυτό που χρειάζεστε. Αυτός ο συνδυασμός κεφαλαίων δεν πλησιάζει στην πλήρη αξιοποίηση του πλούτου των *Θεμελιωδών Οικονομικών*, αλλά οι συζητήσεις με βάση το πλαίσιο (σήμα κατατεθέν αυτού του κειμένου) που υφαίνονται στο σύννηθες υλικό θα διευρύνουν την κατανόηση της οικονομικής θεωρίας από τους φοιτητές και θα προσφέρουν τα κατάλληλα εργαλεία για κριτική σκέψη.

Πολλοί εκπαιδευτές επιδιώκουν να συνδυάσουν την κάλυψη παραδοσιακών νεοκλασικών ιδεών με διαφορετικό υλικό. Απευθυνόμενοι σε αυτούς τους χρήστες των *Θεμελιωδών Οικονομικών*, σας προτείνουμε να χρησιμοποιήσετε την ειδική δομή του βιβλίου, η οποία σας δίνει τη δυνατότητα να εισάγετε παραδοσιακές έννοιες στο εισαγωγικό σας μάθημα, διατηρώντας παράλληλα χρόνο διδασκαλίας για άλλους τομείς ενδιαφέροντος. Η οικολογική βιωσιμότητα, για παράδειγμα, είναι ένα ζήτημα αυξανόμενης σημασίας και συνδέεται στενά με τη λειτουργία της οικονομίας. Εάν επιθυμείτε να εστιάσετε εκεί, η Επιλογή Βασικών Κεφαλαίων και το μεγαλύτερο μέρος της Βασικής Μικροοικονομικής και της Βασικής Μακροοικονομικής Επιλογής θα μπορούσαν να συνδυαστούν με την Επιλογή της «Έμφασης στην Οικολογία».

Μερικοί εκπαιδευτές και φοιτητές μπορεί να δείχνουν λιγότερο ενδιαφέρον για τις τυπικές διαδικασίες της διαμόρφωσης οικονομικών υποδειγμάτων, οπότε μπορεί να έχει νόημα να καλυφθεί η Επιλογή Βασικών Κεφαλαίων, ένα μέρος της ύλης που αναφέρεται στη Βασική Μικροοικονομική και τη Βασική Μακροοικονομική Επιλογή και πολύ περισσότερη ύλη από τα κεφάλαια με έμφαση σε θέματα όπως η «Ανθρώπινη Ανάπτυξη» και «Φτώχεια/Ανισότητα/Κοινωνική Δικαιοσύνη». Εάν θέλετε να καλύψετε τις εναλλακτικές και κριτικές προοπτικές, θα είναι χρήσιμη η επιλογή των θεματικών ενοτήτων «Κριτικές Παραδοσιακών Προσεγγίσεων» και «Κεϋνσιανή/Μετακεϋνσιανή/Θεσμική Σχολή».

Τα δεδομένα που παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 0 καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων και εφαρμογών, και ίσως είναι σκόπιμο να ανατρέχετε τακτικά σε αυτό το κεφάλαιο, εάν θέλετε να επανεξετάσετε σχεδόν οποιαδήποτε από τις επιλογές στη συνέχεια.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

- Κεφάλαιο 1, «Οικονομική δραστηριότητα σε πλαίσιο»
- Κεφάλαιο 2, «Θεμέλια της οικονομικής ανάλυσης»
- Κεφάλαιο 3, «Προσφορά και ζήτηση»

ΒΑΣΙΚΗ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ

- Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητες 1 και 2
- Κεφάλαιο 5, «Παραγωγή»
- Κεφάλαιο 6, «Δομή της αγοράς», Ενότητες 2-5
- Κεφάλαιο 7, «Αγορές εργασίας», Ενότητες 1 και 2

ΒΑΣΙΚΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

- Κεφάλαιο 8, «Μακροοικονομική μέτρηση», Ενότητες 1-3
- Κεφάλαιο 9, «Οικονομικές διακυμάνσεις και μακροοικονομική θεωρία»
- Κεφάλαιο 10, «Δημοσιονομική πολιτική»
- Κεφάλαιο 11, «Χρήμα και νομισματική πολιτική»
- Κεφάλαιο 12, «Συναθροιστική προσφορά, συναθροιστική ζήτηση και πληθωρισμός: Ένας συνδυασμός όλων»
- Κεφάλαιο 15, «Πώς μεγαλώνουν και αναπτύσσονται οι οικονομίες»

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

- Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητες 1 και 2 και διαδικτυακό Παράρτημα
- Κεφάλαιο 6, «Δομή της αγοράς», Ενότητα 2 και διαδικτυακό Παράρτημα
- Κεφάλαιο 7, «Αγορές εργασίας», Ενότητα 1 και διαδικτυακό Παράρτημα

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ

- Κεφάλαιο 1, «Οικονομική δραστηριότητα σε πλαίσιο», Ενότητα 2
- Κεφάλαιο 2, «Θεμέλια της οικονομικής ανάλυσης», Ενότητα 2
- Κεφάλαιο 3, «Προσφορά και ζήτηση», Ενότητα 6
- Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητες 3 και 6
- Κεφάλαιο 6, «Δομή της αγοράς», Ενότητες 1 και 6
- Κεφάλαιο 7, «Αγορές εργασίας», Ενότητα 3
- Κεφάλαιο 8, «Μακροοικονομική μέτρηση», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 14, «Παγκόσμια οικονομία και πολιτική», Ενότητα 3

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητα 6
- Κεφάλαιο 6, «Δομή της αγοράς», Ενότητα 6
- Κεφάλαιο 7, «Αγορές εργασίας», Ενότητες 3 και 4
- Κεφάλαιο 10, «Δημοσιονομική πολιτική», Ενότητες 1, 3 και 4
- Κεφάλαιο 13, «Χρηματοπιστωτική αστάθεια και οικονομική ανισότητα», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 14, «Παγκόσμια οικονομία και πολιτική», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 16, «Οικονομικά του περιβάλλοντος», Ενότητα 5

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

- Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητα 5
- Κεφάλαιο 8, «Μακροοικονομική μέτρηση», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 16, «Οικονομικά του περιβάλλοντος»

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Κεφάλαιο 14, «Παγκόσμια οικονομία και πολιτική»
- Κεφάλαιο 15, «Πώς μεγεθύνονται και αναπτύσσονται οι οικονομίες»
- Κεφάλαιο 16, «Οικονομικά του περιβάλλοντος»

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

- Κεφάλαιο 8, «Μακροοικονομική μέτρηση», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 15, «Πώς μεγαλώνουν και αναπτύσσονται οι οικονομίες»

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΦΑΣΗ

- Κεφάλαιο 4, «Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητες 3, 4 και 6

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΚΕΪΝΣΙΑΝΗ/ΜΕΤΑ-ΚΕΪΝΣΙΑΝΗ/ΘΕΣΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

- Κεφάλαιο 9, «Οικονομικές διακυμάνσεις και μακροοικονομική θεωρία», Ενότητες 3 και 4
- Κεφάλαιο 12, «Συναθροιστική προσφορά, συναθροιστική ζήτηση και πληθωρισμός: Ένας συνδυασμός όλων», Ενότητα 4 και διαδικτυακό Παράρτημα
- Κεφάλαιο 13, «Χρηματοπιστωτική αστάθεια και οικονομική ανισότητα»

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

- Κεφάλαιο 9, «Οικονομικές διακυμάνσεις και συναθροιστική ζήτηση», διαδικτυακό Παράρτημα, «Μια αλγεβρική προσέγγιση του πολλαπλασιαστή»
- Κεφάλαιο 10, «Δημοσιονομική πολιτική», διαδικτυακό Παράρτημα, «Περισσότερες αλγεβρικές προσεγγίσεις του πολλαπλασιαστή»
- Κεφάλαιο 12, «Συναθροιστική προσφορά, συναθροιστική ζήτηση και πληθωρισμός: Ένας συνδυασμός όλων», διαδικτυακό Παράρτημα, «Περισσότερες σχολές μακροοικονομικής»
- Κεφάλαιο 15, «Πώς μεγεθύνονται και αναπτύσσονται οι οικονομίες», Ενότητα 1

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

- Κεφάλαιο 11, «Χρήμα και νομισματική πολιτική»
- Κεφάλαιο 13, «Χρηματοπιστωτική αστάθεια και οικονομική ανισότητα», Ενότητες 1 και 2

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ/ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

- Κεφάλαιο 1, «Πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας», Ενότητα 2
- Κεφάλαιο 4, « Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 6, «Δομή της αγοράς», Ενότητα 6
- Κεφάλαιο 7, «Αγορές εργασίας», Ενότητες 2 και 3
- Κεφάλαιο 8, «Μακροοικονομική μέτρηση», Ενότητα 4
- Κεφάλαιο 13, «Χρηματοπιστωτική αστάθεια και οικονομική ανισότητα», Ενότητα 3
- Κεφάλαιο 15, «Πώς μεγεθύνονται και αναπτύσσονται οι οικονομίες»

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΤΙΘΕΜΕΝΕΣ ΣΧΟΛΕΣ ΣΚΕΨΗΣ

- Κεφάλαιο 9, «Οικονομικές διακυμάνσεις και μακροοικονομική θεωρία», Ενότητες 2, 3 και 4
- Κεφάλαιο 12, «Συναθροιστική προσφορά, συναθροιστική ζήτηση και πληθωρισμός: Ένας συνδυασμός όλων» Ενότητα 4, και διαδικτυακό Παράρτημα, «Περισσότερες σχολές μακροοικονομικής»
- Κεφάλαιο 16, «Οικονομική του περιβάλλοντος», Ενότητες 4 και 5

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το πλαίσιο της οικονομικής ανάλυσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

0 Οικονομική και ευημερία.....	29
1 Το πλαίσιο της οικονομικής δραστηριότητας.....	47
2 Θεμέλια της οικονομικής ανάλυσης	69

Ο

Οικονομική και ευημερία

Τι σας έρχεται στον νου όταν σκέφτεστε τη λέξη «οικονομία»; Ενδεχομένως να σκεφτείτε το χρήμα, το χρηματιστήριο, την ανεργία, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) και την προσφορά και τη ζήτηση. Τα παραπάνω είναι σίγουρα σημαντικά στη μελέτη που θα πραγματοποιήσουμε για την οικονομική και θα αφιερώσουμε μεγάλο μέρος του χρόνου μας σε αυτό το βιβλίο μελετώντας αυτές τις έννοιες.

Οι στόχοι, ωστόσο, της οικονομικής έχουν να κάνουν με πολύ περισσότερα πράγματα. Όπως θα δούμε στο Κεφάλαιο 1, η οικονομική είναι η μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι διαχειρίζονται τους πόρους τους για να καλύψουν τις ανάγκες τους και να ενισχύσουν την ευημερία τους. Ο όρος «ευημερία» μπορεί να σημαίνει διαφορετικά πράγματα για διαφορετικούς ανθρώπους. Παραδοσιακοί οικονομικοί δείκτες, όπως η ανάπτυξη, το εισόδημα, ο πληθωρισμός και η ανεργία, επηρεάζουν σαφώς την ευημερία μας. Αντίστοιχα όμως την επηρεάζουν η υγεία μας, η ποιότητα του περιβάλλοντός μας, ο ελεύθερος χρόνος μας, οι αντιλήψεις μας για την αμεροληψία και τη δικαιοσύνη, καθώς και για πολλοί ακόμη παράγοντες. Σε αυτό το βιβλίο, θα ακολουθήσουμε μια περιεκτική προσέγγιση της ευημερίας. Η μελέτη της οικονομικής που θα πραγματοποιήσουμε θα σας βοηθήσει να κατανοήσετε καλύτερα πολλές από τις πολιτικές και τα αποτελέσματα που παρατηρούμε και να σκεφτείτε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαμε να βελτιώσουμε τον κόσμο γύρω μας. Πολλά από τα θέματα που θα μελετήσουμε σχετίζονται με τις τρέχουσες οικονομικές και πολιτικές συζητήσεις, όπως η οικονομική ανισότητα, το περιβάλλον, οι φόροι και η παγκοσμιοποίηση.

Σκοπός αυτού του εισαγωγικού κεφαλαίου είναι να παρέχει μια επισκόπηση πολλών από τα θέματα που θα εξεταστούν λεπτομερέστερα στο βιβλίο. Μπορεί να βρείτε μερικές από αυτές τις πληροφορίες συναρπαστικές, καθώς μερικές φορές τα αποτελέσματα που βασίζονται σε δεδομένα διαφέρουν από τις κοινές αντιλήψεις και τις παρουσιάσεις των μέσων ενημέρωσης. Προσπαθήσαμε όμως να είμαστε όσο το δυνατόν πιο αντικειμενικοί παρουσιάζοντας ένα ευρύ φάσμα δεδομένων από αξιόπιστες πηγές. Τα καλά δεδομένα είναι απαραίτητα για τεκμηριωμένες συζητήσεις σχετικά με τον τρόπο ενίσχυσης της ευημερίας στις κοινότητές μας.

Τα δεδομένα σε αυτό το κεφάλαιο απεικονίζονται μέσω δύο κατηγοριών:

1. Γραφήματα χρονικών τάσεων που παρουσιάζουν δεδομένα **χρονοσειρών**, τα οποία δείχνουν πώς αλλάζει μια συγκεκριμένη μεταβλητή με την πάροδο του χρόνου.
2. Ραβδογράμματα που παρουσιάζουν **διαστρωματικά δεδομένα**, τα οποία δείχνουν παρατηρήσεις σε μια συγκεκριμένη μεταβλητή για πολλά θέματα (όπως άτομα, εταιρείες, χώρες ή περιοχές) σε μια χρονική στιγμή. Σε αυτό το κεφάλαιο, εξετάζουμε διαστρωματικά δεδομένα για διαφορετικές χώρες προκειμένου να προβούμε σε διεθνείς συγκρίσεις σε συγκεκριμένες οικονομικές μεταβλητές, ωστόσο θα δείτε παρόμοια γραφήματα που συγκρίνουν άτομα ή επιχειρήσεις σε διάφορα σημεία του βιβλίου. Ενώ εστιάζουμε κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες εδώ, και σε μεγάλο μέρος του υπόλοιπου βιβλίου, είναι σημαντικό να εξετάσουμε και δεδομένα μεμονωμένων χωρών στο παγκόσμιο πλαίσιο. Εάν ενδιαφέρεστε για την επίδοση συγκεκριμένων χωρών που δεν έχουμε συμπεριλάβει εδώ, αναλυτικοί πίνακες είναι διαθέσιμοι στη συνοδευτική ιστοσελίδα του βιβλίου: www.bu.edu/eci.

δεδομένα χρονοσειρών (time-series data): παρατηρήσεις του τρόπου με τον οποίο μια αριθμητική μεταβλητή αλλάζει με την πάροδο του χρόνου

διαστρωματικά δεδομένα (cross-sectional data): παρατηρήσεις σε μια μεταβλητή για διαφορετικά θέματα σε ένα χρονικό σημείο

Τα γραφήματα που εμφανίζονται σε αυτό το κεφάλαιο είναι:

Γραφήματα χρονικών τάσεων

1. Κατά κεφαλήν ΑΕΠ των ΗΠΑ	5. Εισοδηματική ανισότητα βάσει φύλου
2. Ποσοστό ανεργίας στις ΗΠΑ	6. Παγκόσμιο Διεθνές Εμπόριο
3. Ποσοστό πληθωρισμού στις ΗΠΑ	7. Παγκόσμιες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα
4. Εισοδηματική ανισότητα στις ΗΠΑ	

Ραβδογράμματα: Διεθνείς συγκρίσεις

8. Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	13. Απόλυτη φτώχεια
9. Ποσοστό ανεργίας	14. Εκπαιδευτική επίδοση
10. Ρυθμός πληθωρισμού	15. Προσδόκιμο ζωής
11. Εμπορικό ισοζύγιο	16. Κατά κεφαλήν εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα
12. Εισοδηματική ανισότητα	

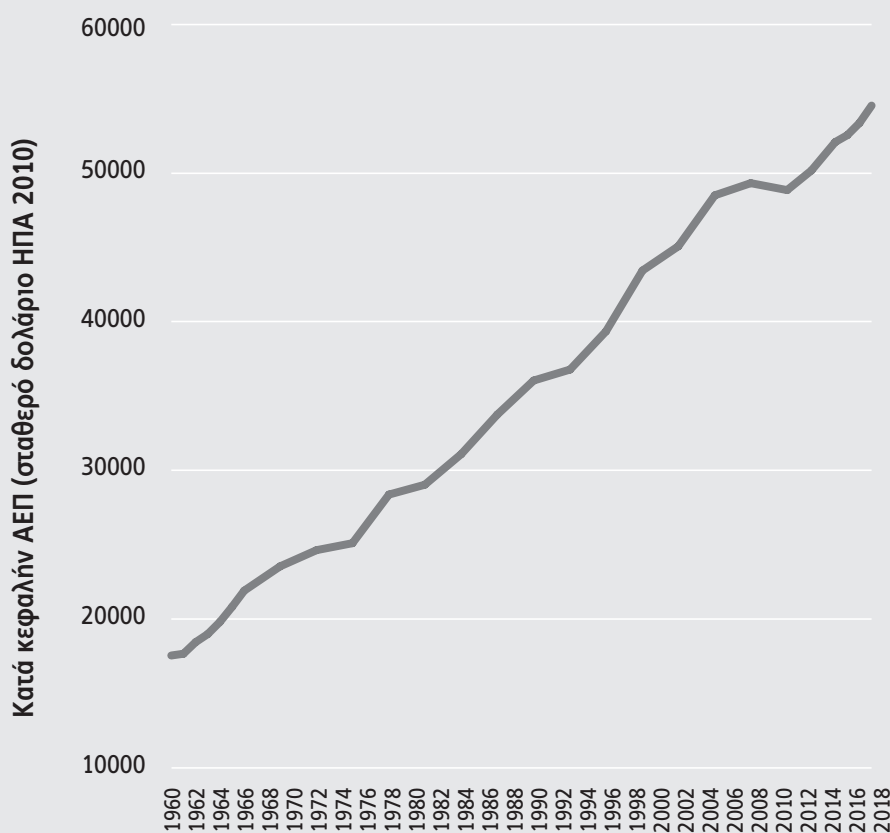
Οι διεθνείς κατατάξεις σύγκρισης βασίζονται στα διαθέσιμα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των υψηλότερων και χαμηλότερων τιμών για κάθε μεταβλητή. Ενώ υπάρχουν περισσότερες από 200 χώρες στον κόσμο, δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για όλες τις χώρες για κάθε μεταβλητή, επομένως ο αριθμός των χωρών που κατατάσσονται για κάθε μεταβλητή διαφέρει.¹ Οι χώρες που εμφανίζονται εδώ έχουν επιλεγεί για να μεταφέρουν το πλήρες φάσμα των αποτελεσμάτων, με έμφαση στις Ηνωμένες Πολιτείες (τα αποτελέσματα των ΗΠΑ επισημαίνονται πάντα). Μεγάλες χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, περιλαμβάνονται επίσης στα περισσότερα σχήματα. Οι κατατάξεις χωρών παρουσιάζονται με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, με την «υψηλότερη» κατάταξη στην κορυφή και τη «χαμηλότερη» στο κάτω μέρος. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι είναι πάντα καλύτερο για μια χώρα να βρίσκεται στην κορυφή. Για παράδειγμα, παρουσιάζουμε γραφήματα που δείχνουν το ποσοστό ανεργίας, το ποσοστό των ανθρώπων που ζουν σε απόλυτη φτώχεια και τις κατά κεφαλήν εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Προφανώς, δεν είναι καλό να κατατάσσει κανείς πρώτος σε αυτές τις μεταβλητές.

1. Στη συζήτησή μας για τα ραβδογράμματα που παρουσιάζουν διεθνείς συγκρίσεις, χρησιμοποιούμε την ταξινόμηση που παρέχεται από την Παγκόσμια Τράπεζα προκειμένου να κατηγοριοποιήσουμε τις χώρες σε ομάδες υψηλού, μεσαίου και χαμηλού εισοδήματος με βάση το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημά τους (ΑΕΕ). Οι χώρες με κατά κεφαλήν ΑΕΕ 1.025 δολάρια ή λιγότερο το 2015 κατηγοριοποιούνται ως χαμηλού εισοδήματος. Οι χώρες με κατά κεφαλήν ΑΕΕ μεταξύ 1,026 και 4,035 δολαρίων κατηγοριοποιούνται ως χαμηλότερου μεσαίου εισοδήματος και εκείνες με κατά κεφαλήν ΑΕΕ μεταξύ 4,036 και 12,475 δολαρίων κατηγοριοποιούνται ως ανώτερου μεσαίου εισοδήματος. Οι χώρες με κατά κεφαλήν ΑΕΕ άνω των 12.475 δολαρίων κατηγοριοποιούνται ως χώρες υψηλού εισοδήματος.

ΠΛΑΙΣΙΟ 0.1 ΤΟ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΕΠ ΤΩΝ ΗΠΑ

Τι είναι: Το ΑΕΠ, ή το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, είναι ένα μέτρο της συνολικής αξίας των αγαθών και των υπηρεσιών που παράγονται σε μια χώρα. Όπως θα συζητηθεί στο Κεφάλαιο 8, το ΑΕΠ χρησιμοποιείται ευρέως ως μέτρο της οικονομικής ανάπτυξης μιας χώρας. Ωστόσο, το ΑΕΠ μετρά μόνο τις δραστηριότητες της αγοράς και αγνοεί παράγοντες όπως η υγεία, η εκπαίδευση, η ανισότητα και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, που είναι κεντρικής σημασίας για την οικονομική ευημερία. Ως εκ τούτου, η χρήση του ΑΕΠ ως μέτρου ευημερίας είναι εξαιρετικά αμφιλεγόμενη. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, που παρουσιάζεται εδώ, είναι το ΑΕΠ διαιρούμενο με τον πληθυσμό της χώρας και η χρονική τάση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ δείχνει πώς αλλάζει το μέσο εισόδημα με την πάροδο του χρόνου.

Τα αποτελέσματα: Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ των ΗΠΑ έχει υπερτριπλασιαστεί από το 1960. Η εξέλιξη δεν ήταν απολύτως ομαλή, καθώς σημειώνονται παύσεις και μειώσεις, ιδίως σε περιόδους οικονομικής ύφεσης, αλλά η συνολική τάση είναι ανοδική. Ένα από τα μεγαλύτερα διαλείμματα αυτής της τάσης ήταν η ύφεση του 2007-2009, που συζητάμε λεπτομερώς στο Κεφάλαιο 13. Όπως δείχνει το γράφημα, η αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ άρχισε να ανακάμπτει μετά το 2010. Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ συνέχισε να αυξάνεται, υπερβαίνοντας τα 54.000 δολάρια το 2018.

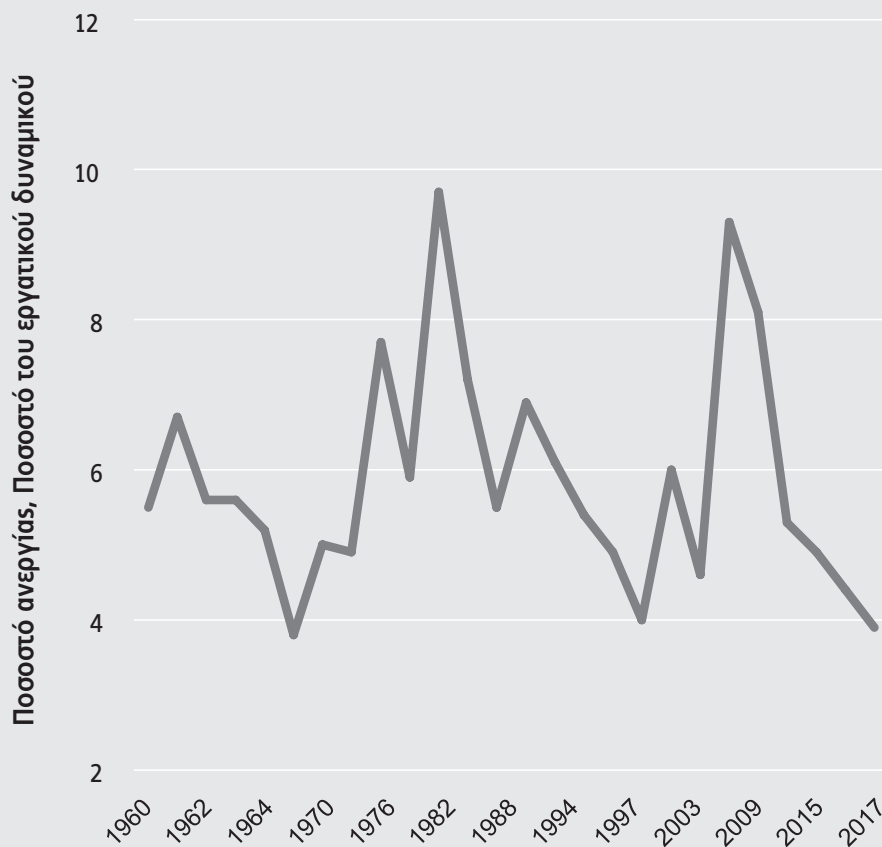
Σχήμα 0.1 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ, 1960-2018 (σταθερό δολάριο ΗΠΑ 2010)

Πηγή: World Bank, World Development Indicators database.

ΠΛΑΙΣΙΟ 0.2 ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΗΠΑ

Τι είναι: Το ποσοστό ανεργίας είναι ένα μέτρο του ποσοστού των ατόμων που ανήκουν στο εργατικό δυναμικό και αναζητούν εργασία αλλά δεν μπορούν να βρουν (Κεφάλαια 7 και 8). Το μέτρο δεν περιλαμβάνει άτομα που έχουν μερική απασχόληση αλλά θα ήθελαν εργασία πλήρους απασχόλησης ούτε «αποθαρρυσμένους εργαζομένους» που έχουν σταματήσει να αναζητούν εργασία. Το ποσοστό ανεργίας συνήθως μειώνεται κατά τη διάρκεια περιόδων οικονομικής άνθησης και αυξάνεται κατά τη διάρκεια και αμέσως έπειτα από περιόδους οικονομικής ύφεσης.

Τα αποτελέσματα: Η ανεργία στις ΗΠΑ κυμαίνεται από το 1960 μεταξύ περίπου 3 και 10%. Σε περιόδους άνθησης, όπως τα τέλη της δεκαετίας του 1960 και τα τέλη της δεκαετίας του 1990, κυμαινόταν μεταξύ 3,5 και 5%. Σε περιόδους ύφεσης συνήθως αυξάνεται πάνω από το 6%, με κορυφές της τάξης σχεδόν του 10% το 1982 και το 2009, ως αποτέλεσμα σοβαρών υφέσεων. Από το 2016, το ποσοστό ανεργίας παρέμεινε κάτω από το 5% και το 2018 άγγιξε το χαμηλότερο σημείο της σχεδόν σε πέντε δεκαετίες, πέφτοντας στο 3,9%, υποδηλώνοντας μια στέρεα αγορά εργασίας.

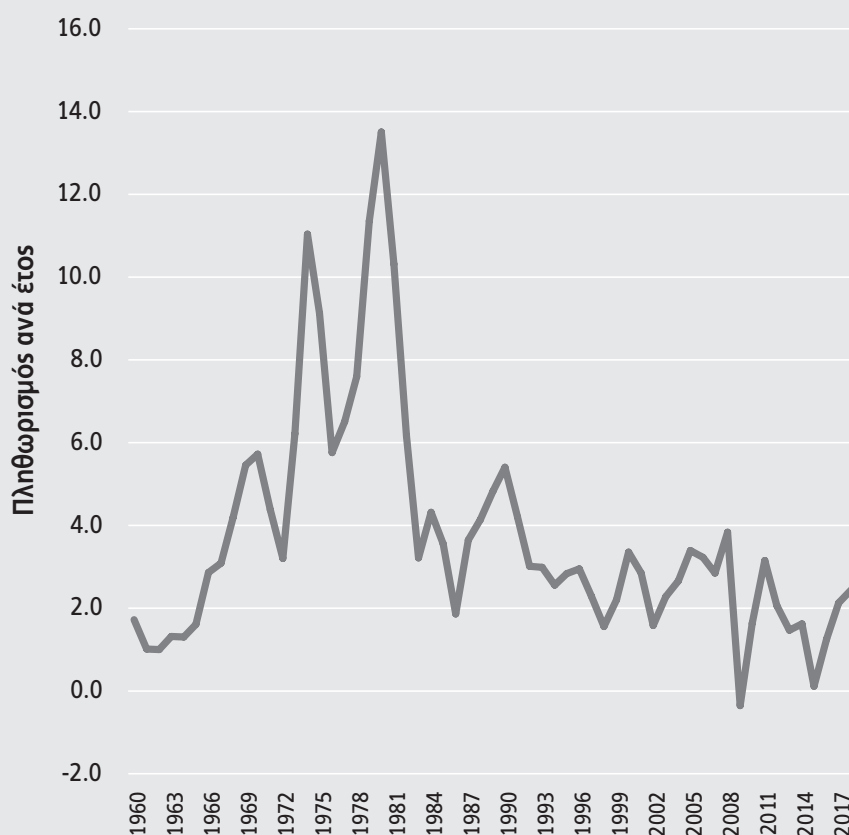
Σχήμα 0.2 Ποσοστό ανεργίας (ετήσιος μέσος όρος), 1960-2018

Πηγή: U.S. Bureau of Labor Statistics, Current Population Survey, 2019.

ΠΛΑΙΣΙΟ 0.3 Ο ΡΥΘΜΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Τι είναι: Ο ρυθμός πληθωρισμού είναι ένα μέτρο της μέσης αύξησης των τιμών μεταξύ ενός έτους και του επόμενου. Μετριέται από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), που εξετάζεται στο Κεφάλαιο 8. Υπάρχουν διάφορες εκδόσεις του ΔΤΚ. Το γράφημα που παρουσιάζεται εδώ βασίζεται στον ΔΤΚ-U, ο οποίος μετρά το κόστος ζωής στις αστικές περιοχές.

Τα αποτελέσματα: Ο ρυθμός πληθωρισμού των ΗΠΑ κυμαίνεται σημαντικά από το 1960, με αξιοσημείωτα υψηλά επίπεδα στα τέλη της δεκαετίας του 1970 και στις αρχές της δεκαετίας του 1980. Σε αυτές τις περιόδους, ο ρυθμός πληθωρισμού αυξήθηκε πάνω από 10% (αναφέρεται ως «διψήφιος πληθωρισμός»). Αυτό το επίπεδο πληθωρισμού θεωρείται σημαντικά επιβλαβές για μια οικονομία, όπως αναλύεται στο Κεφάλαιο 9. Από το 1992, ο πληθωρισμός στις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν σε γενικές γραμμές αρκετά χαμηλός, καθώς δεν αυξήθηκε πάνω από 4%, ενώ κατά μέσο όρο κυμάνθηκε περίπου στο 2%. Κατά τη διάρκεια της ύφεσης του 2007-2009, ο πληθωρισμός άγγιξε για λίγο το μηδέν, προκαλώντας ανησυχία για αποπληθωρισμό-αρνητικό πληθωρισμό ή γενικά πτώση των τιμών. (Αν και ορισμένοι μπορεί να πιστεύουν ότι η πτώση των τιμών θα ήταν κάτι καλό, ο διαρκής αποπληθωρισμός μπορεί να αποβεί επιζήμιος για τις επιχειρήσεις και να μειώσει την απασχόληση, όπως συνέβη κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Ύφεσης της δεκαετίας του 1930.)

Σχήμα 0.3 Πληθωρισμός, 1960-2018

Πηγή: U.S. Bureau of Labor Statistics, Consumer Price Index (CPI-U), 2019.